

Haridus- ja Teadusministeerium
hm@hm.ee

Teie 10.12.2024

nr 8-1/24/5453;
HTM/24-1271/-1K

Meie 10.02.2025

nr 1.1-11/5534-2

Keeleseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõu

Austatud proua minister

Kooskõlastame keeleseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõu (edaspidi *eelnõu*) järgmiste märkustega.

1. Toetame põhimõtet, et juhul, kui valdkonnas antakse toetusi, siis sisalduks toetuse andmist võimaldav regulatsioon, sh riiveõigusesse puutuv (toetuste tagasinõudmine ja viivised), sama valdkonna seaduses. Eelnõuga ongi nii ette nähtud. Palume aga eelnõus täpsustada, millisel eesmärgil võib toetusi ja stipendiume anda. Praegu on see määratletud laialt – terve keelevaldkonnaga. Samuti palume kaaluda, kas soovitakse, et toetuse tagasinõudmise otsus on täitedokument. Kui on, siis tuleks seaduses sätestada, et toetuse tagasinõudmise otsus on täitedokument täitemenetluse seadustiku § 2 lõike 1 punkti 21 tähenduses.

2. Keeleseaduse eelnõu väljatöötamiskavatsuse (VTK) kooskõlastamisel tegime ettepanku analüüsida võimalust teha ülikoolidega sarnane erand ka välismaalasest juhtorgani liikmetega riigi enamusosalusega äriühingule, riigi asutatud sihtasutusele ja riigi osalusega mittetulundusühingule. Kui teiste ministeeriumide tagasisidet VTK-le on eelnõu seletuskirjas kommenteeritud, siis meie oma mitte. Seetõttu kordame oma ettepanekut ja palume muuta eelnõu punkti 7 (keeleseaduse § 10 lõike 1 muutmise) selliselt, et mõlemale poolele sobiva keele kasutamise erand laieneks ka riigi enamusosalusega ühingutele ja riigi asutatud sihtasutustele, kui selle juhtorganis on eesti keelt mitte valdavaid isikuid ja riigi liikmesusega välisriigis registreeritud mittetulundusühingutele (selliseid MTÜsid on 2024 aasta seisuga 25). Äriühingud ja sihtasutused on eraõiguslikud juriidilised isikud. Keeleseaduse § 2 lõige 2 sätestab, et eraõiguslike isikute keelekasutust reguleeritakse, kui see on õigustatud põhiõiguste kaitseks või avalikes huvides, kusjuures avalikud huvid on kirjeldatud lõike teises lauses. Riigi äriühingute, sihtasutuste ja MTÜ-de juhatustesse ja nõukogudesse võivad kuuluda ka eesti keelt mitte kõnelevad isikud, lisaks on Eesti mitme MTÜ liige, mille teised liikmed on teised riigid või teiste riikide ametid/asutused. Avalikes huvides ei ole sellistele organisatsioonidele täiendava halduskoormuse seadmine kohustusliku eestikeelse asjaajamise nõude kaudu. Jätakuvalt jääb kehtima keeleseaduse § 8 lõige 1, mis annab igapäevasele õiguse eestikeelsele asjaajamisega Eestis registreeritud äriühingus, sihtasutuses ja mittetulundusühingus. Muudatusettepaneku tulemusel saaksid mõjutatud organisatsioonid

minna üle muukeelsete (enamasti inglise keel) protokollide ja otsuste koostamisele. Kui lausuline luba ei ole vastuvõetav, siis alternatiivsed ettepanekud on:

- lubada muukeelne asjaajamine vaid üldkoosoleku või asutaja nõusolekul;
- lubada muukeelne asjaajamine vaid äriühingutes (seal on teema kõige aktuaalsem) ja riigi liikmesusega välisriigis registreeritud mittetulundusühingutele (praegune sõnastus ei tee vahet, kas MTÜ on Eestis või välismaal ning ka välismaistele MTÜ-dele rakendub keeleseaduse § 10 lõige 1, MTÜ-dele ei laiene keeleseaduse § 13).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Ligi
rahandusminister

Marge Kaskpeit 5885 1423 Marge.Kaskpeit@fin.ee
Kaupo Raag 5885 1386 Kaupo.Raag@fin.ee